

BIBLIOGRAFIE

I. Recenzii

1. **Considerations sur l'Auto-excitation des alternateurs branchés aux lignes de haute tension**, par *Georges Petrescu*, Ingénieur de la S. A. R. «Electrica». (Lucrare prezentată la cea de a patra sesiune a «Conferinței internaționale a marilor rețele de înaltă tensiune», Paris, Iunie 1927).

Desvoltarea transportului la distanță al energiei electrice a dat la iveală fenomenul, interesant din punct de vedere electrotecnic, al autoexcitației alternatorilor legați la linii de înaltă tensiune, fenomen ce și propune autorul să cerceteze cu deamănuntul în studiul său.

Studiul începe cu descrierea fenomenului, produs prin faptul legării unui alternator în gol, la o linie de înaltă tensiune. Prin aceasta, un curent capacitiv străbate înfășurarea statorului alternatorului, lucrând în sensul măririi fluxului rezultat în stator și ridicând deci tensiunea la bornele alternatorului, la o valoare mai mare decât cea care ar corespunde excitației date, pe caracteristica în gol.

Lucrurile se petrec deci ca și când curentul de excitație al alternatorului ar fi sporit cu o cantitate proporțională cu curentul capacitiv în alternator.

Sporirea tensiunii la bornele alternatorului produce la rândul ei o sporire a curentului capacitiv, care produce o nouă mărire a tensiunii; funcționarea e astfel nestabilă, până în momentul saturației magnetice a statorului, când tensiunea la borne se menține în ultima ei valoare. Fenomenul e analog autoexcitației unui dinam. Precum în cazul acestuia, stabilitatea începe în punctul de intersecție al caracteristicii în gol cu dreapta $U = Ri$ (R fiind rezistența inductorului), astfel în cazul autoexcitației unui alternator, ea începe din punctul de intersecție al caracteristicii în gol cu dreapta $U = E = \varphi(i + j)$ în care expresia j reprezintă sporul de curent de excitație corespunzând fenomenului studiat.

Considerând $tg\beta = \frac{U}{j}$, coeficientul unghiular al dreptei citate mai sus, acesta ne poate predetermina, în mod aproximativ, condițiunile de autoexcitare a unui alternator.

Din această ecuație, ținând seamă de expresia curentului

capacitiv și considerând alternatorul legat la rețea printr'un transformator cu raport de transformare egal cu n , autorul deduce expresia sporului fictiv de excitație:

$$j = an^2 U C \omega$$

Deci: autoexcitația devine remarcabilă în cazul unor alternatori lucrând sub tensiuni mari la borne și debitând pe o linie sub tensiune foarte înaltă și de lungime importantă (factor cu care e proporțională C , capacitatea liniei).

În realitate însă, în acest caz, curentul magnetizant al transformatorului compensează în parte curentul capacitiv; compensația poate fi perfectă pentru o anumită valoare mai ridicată a tensiunii la bornele alternatorului.

Odată aceste lucruri stabilite, autorul trece la expunerea unor metode pentru predeterminarea condițiilor de autoexcitație ale unui alternator, adică pentru stabilirea acestor condițiuni fără a lega alternatorul la linie.

Metodele se bazează pe principiul de predeterminare al lui Potier.

Acesta constată paralelismul între caracteristicile în sarcină capacitivă, în gol și în sarcină inductivă, prima menținându-se deasupra iar ultima dedesubtul celorlalte două.

Căderea de tensiune inductivă se poate descompune în doi termeni: λI , căderea datorită scăpărilor de flux și αI căderea datorită diminuării forței magneto-motrice.

Deci, ecuația caracteristicii se poate scrie:

$$U = \varphi (i - \alpha I) + \lambda I$$

În cazul sarcinii inductive și

$$U = \varphi (i + \alpha I) + \lambda I$$

În cazul sarcinii capacitive, caracteristica în gol fiind

$$U = \varphi (i).$$

Parametrii λ și α ne permit astfel predeterminarea condițiilor de autoexcitație, adică a caracteristicii în sarcină capacitivă, când cunoaștem caracteristica în gol, ridicată la platformă.

E însă de remarcat că raportul $\frac{\lambda}{\alpha}$ e mai mic în cazul sarcinii capacitive decât în al celei inductive și aceasta datorită faptului că, în cazul sarcinii capacitive, scăpările inductorului se compensează cu ale indusului, pe când în sarcină inductivă au acelaș sens și deci se adună.

Pentru a stabili condițiile de autoexcitare, sau caracteristica

$U = F(i)$, vor trebui determinate valorile tensiunii la bornele alternatorului, cari să satisfacă atât ecuația $U = \varphi(i + \alpha I) + \lambda I$, cât și ecuația tensiunii la bornele liniei $U = F(I)$.

Ori, introducând elementele caracteristice ale liniei în această din urmă ecuație, se ajunge la relația:

$$U = \frac{1}{n^2 C \omega} [(I - \lambda' C \omega) + I_m]$$

În care λ' e reactanța transformatorului și I_m curentul său magnetizant.

Bazat pe aceste date, autorul enunță acum prima metodă de predeterminare:

Se construiește curba reprezentată de ecuația de mai sus, precum și diverse caracteristici în sarcină, pentru diverși curenți I_1, I_2 , etc.

Caracteristicile în sarcină se deduc din cea în gol, odată λ și α cunoscuți; acești coeficienți se determină prin ridicarea experimentală a unei caracteristici în sarcină inductivă și a unei caracteristici în sarcină capacitivă.

După ce s'au construit caracteristica liniei și diversele caracteristici în sarcină, se raportează valorile lui U la diverse sarcini, pe caracteristicile la sarcinile respective; punctele astfel găsite, determină curba $U = F(i)$, caracteristica auto-excitării.

Metoda aceasta prezintă desavantajul construirii unui număr de caracteristici în sarcină. De aceea se poate utiliza o a doua:

Din diverse puncte ale caracteristicii liniei $U = F(I)$ se construiește «triunghiul lui Potier» având drept catete αI și λI (αI paralel cu axa absciselor) și pornind, din punctele respective, cu cateta λI .

Vârful unghiului ascuțit opus determină în fiecare caz un U , care se raportează pe caracteristica în gol; din punctele astfel determinate pe caracteristica în gol se pornește în sens invers cu triunghiurile lui Potier, pornind din punctele respective cu cateta αI . Locul vârfurilor unghiului ascuțit având pe λI ca latură, e curba căutată, $U = F(i)$.

Bineînțeles, ambele metode se aplică unui sistem de axe cu U ca ordonate, I și i ca abscise.

Metoda a 2-a s'a verificat pentru condițiile de funcționare ale Centralei dela Grozăvești legată la linia sub 60 kv Florești-București.

Începând, autorul remarcă faptul că fenomenul supratensiunilor provenite prin autoexcitarea alternatorilor devine îngrijitor numai în cazul unei mașini prezentând o importantă

reacțiune a indusului. Se impune deci fie să se reducă aceasta din urmă, dimensionându-se cât mai larg alternatorii, fie să se prevadă aceștia cu o izolație mai sigură.

Ing. VLAD RĂDULESCU

2. Les chemins de fer allemands et la Guerre par M. Peschaud, (Charles Lavauzelle & C-nie, Paris).

D-l M. Peschaud, secretar general al Comitetului de direcție al marilor rețele de c. f. franceze, adaugă o nouă pagină la istoria universală a c. f. mondiale.

Studiul d-sale începe printr'un mic istoric al c. f. germane, din care se vede cum s'a realizat, în planul lui Bismarck, concepția căilor ferate, din punctul de vedere al întrebuirii lor pentru scopuri militare.

În prima parte se analizează organizarea administrativă și militară a c. f. germane, pe baza războaielor din 1866, 1870 și celui de secesiune, pentru ca în 1914 să reprezinte acea formidabilă forță de luptă.

În partea a doua se tratează exploatarea c. f. germane în timpul marelui război. Rețeaua lor de căi ferate trasează, pe teren, planul de război german pe cele două fronturi. După ce materialul și transporturile sunt trecute în revistă, autorul descrie criza transporturilor, care, de sigur, a contribuit la înfrângerea Reichului. Reese clar eficacitatea blocusului aliat — una din cauzele crizei —, cum și influența ce a avut-o pentru victoria finală aliată.

De mobilizarea personalului, D-l M. Peschaud se ocupă în partea a 3-a a lucrării d-sale. Neconținuta chestiune a agitațiilor pe chestiunea salarizării se observă și aici.

În partea a 4-a se dezvoltă chestiunile financiare și tarifele, dinainte și de după război, cu interesante comparații între concepțiile germane și franceze.

În a cincea parte, autorul se ocupă de condițiile esențiale necesare pentru ca acest organism național să poată prospera, după marele război. Sunt indicații valabile ori unde.

Maior Ing. D. VASILIU

3. Motorizarea în armata engleză. (Revue d'infanterie, Oct. 1927).

1°. *Concepția Colonelului Croft.* Războiul trecut a arătat că artileria pe tractoare are mare valoare;

— că tunul de câmp trage cu efect dela distanțe mici;

— că mitralierele sunt foarte puțin mobile în timpul atacului și nu pot fi învinse în apărare decât de tancuri:

— că infanteria nu poate folosi perfecțiunea armelor sale, atunci când omul este încărcat ca un animal de povară;

— că în viitor, aeronautica va interzice întrebuințarea drumurilor;

— că fumul permite ascunderea mișcărilor trupelor pe câmpul de luptă.

Prin urmare unitățile de tancuri vor fi sporite foarte mult. Armata viitorului va cuprinde:

— formații de tancuri independente, înlocuind cavaleria;

— tancuri speciale de recunoaștere la mare distanță;

— tancuri de luptă, în batalioane, armate cu mitraliere și susceptibile a trimite gaze. Aceste batalioane de tancuri vor însoți infanteria la atac, obligând inamicul să rămână în adăposturi;

— tancuri de artilerie, armate cu tunuri de 75 mm., însoțitoare ale infanteriei;

-- tancuri de infanterie cu remorcă pentru a transporta această armă în afara câmpului de luptă;

— tancuri cu gaze;

— aviație puternică.

O astfel de armată poate face 80 km. pe zi și permite surprinderea.

2°. *Colonelul Fuller* crede că bătălia viitorului va diferi cu totul de cele trecute. Națiunea, care se va înzestra, în timp de 15 ani, cu o armată, bazată pe puterea mașinilor, uimitor de mobilă, a cărei conducere să fie în mâinile savanților și a cărei execuție incredințată mecanicilor, aceia va fi învingătoare.

Frontierele se vor apăra prin rezervoarii ascunse, conținând sute de mii de tone de gaz lichid.

Și acest ofițer este de părere că tancurile trebuie să fie mult dezvoltate. Ele pot înlocui infanteria și cavaleria; ele întăresc artileria și măresc puterea mitralierelor.

Pe câmpul de bătăe al viitorului se vor întâlni:

— distrugătoare repezi, reprezentate prin mașinile mecanice ale infanteriei;

— crucișătoare repezi, mașinile mecanice ale artileriei;

— cuirasate puternice, mașinile mecanice ale artileriei.

Aceste mijloace vor permite conservarea vieții omenești, întreținerea mișcării și a armamentului în acțiune.

Maior-Ing. D. VASILIU

4. *Contributions à l'étude de la formation du delta du Danube*, par *Grégoire Vasilescu*, (Extras din lucrările Institutului de geografie al Universității din Cluj, Volumul III). 1927, Cluj (36 pag., 11 planșe).

Acest studiu cuprinde exclusiv mecanismul de înaintare a deltei Dunării în mare, deci faza de geneză a deltei, fără a se preocupă de morfologia întregii delte dela cea dintâiu bifurcație a apelor până la vărsarea în mare. De asemenea autorul nu se ocupă de diferitele fenomene geografice din Deltă, cari au fost studiate de diferiți geografi și naturaliști ai noștri, ei numai de *mecanica* înaintării uscatului în mare, înaintare datorită în esență aportului permanent de aluviuni al Dunării. Astfel limitată, problema nu este totuși mai puțin complexă, căci ni se învederează o serie întreagă de factori activi, unii favorabili formațiunei deltei, alții defavorabili.

După câteva considerațiuni generale, autorul examinează mai întâiu *împrejurările generale* de formațiune a deltelor și anume:

A) Micșorarea iuțelii fluviului la vărsarea în mare cecece produce depozitarea materiilor solide în suspensie.

B) Acțiunea vânturilor care produc pe lângă un curent de suprafață, un contracurent de fund.

Dacă vântul suflă dela uscat spre mare, curentul de suprafață transportă spre larg aluviunile proaspete, iar contracurentul de fund ridică prin eroziune și transport fundul mării, lângă litoral.

Fenomenul se produce invers când vântul suflă spre uscat.

C) Acțiunea sărurilor marine, este cu atât mai favorabilă depozitelor cu cât gradul de salinitate este mai mare.

Capitolul cel mai interesant este acel privitor la *împrejurările locale* care concură la formarea deltei. Acestea sunt:

A) Lipsa de marea în Marea Neagră, este evident o împrejurare favorabilă formării deltei.

B) Pozițiunea geografică ca brațului Kilia având debitul cel mai mare ($\frac{2}{3}$ din debitul total al Dunării): acest braț fiind cel mai spre Nord situat, curentul litoral dela Nord spre Sud, mătură aluviunile aduse de brațul Kilia și le repartizează pe toată întinderea deltei; deci poziția geografică a brațului Kilia este favorabilă formării deltei.

C) Coincidența epocii vânturilor celor mai favorabile depunerilor de aluviuni, cu aceea a apelor fluviale cele mai încărcate cu materii solide în suspensie este de asemenea o împrejurare care contribuie la formarea deltei.

Spre a se înțelege mai bine această propozițiune, vom menționa că Dl. Vasilescu a împărțit vânturile în mai multe categorii, după cum ele sunt sau nu favorabile formării deltei. Vânturile din quadrantul N—E sunt repartizoare-constructoare

»	S—E	»	constructoare
»	S—V	»	constructoare-măturătoare
»	V—N	»	măturătoare

Ori, se întâmplă că vânturile constructoare-repartizoare sunt cele mai frecvente, mai puternice și coincid cu perioada de Mai — Iunie, când sunt transportate cele mai multe materii în suspensie.

După autor, aceasta este o împrejurare cu totul importantă care contribuie la formarea deltei.

D) Panta dulce a fundului mării înaintea deltei contribuie prin micul volum ce lasă disponibil pentru depuneri, la înaintarea rapidă a acesteia.

Până acum am enumerat împrejurările care sunt favorabile formării deltei.

Se opun în schimb la înaintarea deltei doi factori importanți:

A) Prezența zonelor inundabile, care permit prin revărsarea apelor încărcate cu aluviuni în amonte de deltă, depunerea acestor aluviuni înainte de a ajunge în mare.

B) Prezența curentului litoral Nord-Sud a cărei acțiune am învederat-o mai sus.

În orice caz, toate aceste împrejurări nu sunt decât în stare a influența mai mult sau mai puțin depunerile din deltă; faptul cel mai important este însăși prezența materiilor solide în masa apelor vărsate de Dunăre.

D-l Vasilescu a dat și câteva diagrame arătând mărimea și variația «debitelor solide» ale Dunării.

Credem că studiul acesta reprezintă o contribuție nouă în ceea ce privește în special rolul vânturilor în formațiunea deltei Dunării și se așază alături de studiile naturaliştilor spre a completa munca intelectualilor români în lămurirea acestei chestiuni.

Evident însă că problema nu a fost decât atacată «calitativ» și ea este încă susceptibilă de studii de completare și aprofundare.

CRISTEA MATEESCU

II. Sumarele revistelor

Le Genie Civil No. 1, Tome XCII, 7 Jan. 1928. Stația de încercări de turbine hidraulice a «Construcțiilor electrice din Franța» de *Ch. Dautin*. — Sudura electrică prin rezistență (proced. Thomson) de *B. des Chaumes*. — Raționalizarea științifică în industrie de *A. Lamouche*.

Idem No. 2, 14 Jan. Metodele aplicate de S. T. R. P. pentru întreținerea autobuzelor și tramvaelor de *G. Delaunghé*. — Calculul recuperatorilor cu inversiune și în special a aparatelor Cowper de *I. Seigle*. — Compasul giroscopic pe bordul aeronavelor și a navelor marine de *G. Malgoru*. — Fabricarea cărămizilor de pavaj și întreținerea lor la îmbrăcarea drumurilor de *G. Colie*.

Idem No. 3, 21 Jan. Paquebotul «Augustus» cu motoare Diesel a

companiei de navigație generală italiană de *O. Queant*. — Fisurile transversale superficiale a șinelor de *Ch. Dantin*. — Studii și încercări asupra permeabilității betonului calcar-silicat de sodiu de *P. Deslandres*.

Idem No. 4, 28 Jan. Influența unei instalații de cocs într'o uzină siderurgică asupra economiei de combustibil de *Ch. Berthelot*. — Alegerea tipului de vagon de marfă pentru căile ferate coloniale de *M. Nicolas*. — Calculul urzei tabliilor lucrărilor în beton armat de *F. Chauly*.

C. T.

Chaleur et industrie, anul IX. Jan. 1928. Transmisia căldurii prin gaze în cazanele cu țevi de fum și de apă de *Jadoul*. Concepția modernă asupra valenții carbonului de *A. Grebel*. — Controlul cubiloului de *H. Carra* și *Friv*. — Reflexii asupra termodinamicii statice *H. Coblyn*. — Intrebuițarea turbei în gazogenele transportabile de *M. Dechaxaux*. — Studiul pierderilor de sarcină în ajutoarele Venturi de *A. Toussaint*. — Al II-lea congres a încălzitului industrial. — A II-a expoziție a încălzitului industrial. — Intrebuițarea ventilatoarelor în focarele cu vânt suflat.

C. T.

Revue Générale de l'Électricité. Tome XXIII, anul 12, Paris, Nr. 1, Ianuarie 7, 1928. *A. Dauvillier*: Televiziunea electrică. — *P. Charpentier*: Un nou echipament electric de tracțiune. — *Michel Adam*: Asupra instrumentelor de muzică radioelectrice și fotoelectrice.

Idem No. 2, Ianuarie 14, 1928. *A. Dauvillier*: Televiziunea electrică (urmare: Telephotul și Radiophotul). — *L. V.*: Temperatura de definiție a calibrelor industriale. — *P. Charpentier*: Un nou echipament electric de tracțiune (urmare). — *A. Rauth*: Asupra încercării conductorilor izolați pentru instalațiuni interioare.

Idem No. 3, Ianuarie 21, 1928. Comisiunea electrotehnică internațională: reuniunea din Bellagio din Septembrie 1927. — *A. Dauvillier*: Televiziunea electrică (urmare și fine). — *L. Jumau*: Acumulatorii electrici după brevetele recente.

Idem No. 4, Ianuarie 28, 1928. Comisiunea electrotehnică internațională: reuniunea din Bellagio din Septembrie 1927. — *E. Brylinski*: Asupra ecuațiilor câmpului electromagnetic. — *A. Pérard*: Asupra temperaturii de definiție a calibrelor industriale. Celulele electrolitice Knowles și instalațiunea de producere a hidrogenului la uzinele societății «des Engrais azotés et composés à Pierrefitte». — *L. Jumau*: Acumulatorii electrici după brevetele recente (urmare).

P. N.

Engineering vol. CXXV, 1928, No. 3234, Ianuarie 6. Grinda de rigiditate cu moment de inerție variabil (la poduri suspendate). — *I. R. Muleder*, Verigi de lanț devenite casante ca urmare a încercărilor și călirei. — Montarea podului peste trecătoarea Carquinez

din California. — Instalația de transport și alimentat cu cărbuni dela Centrala electrică Stourport.—Situția industriilor mecanice: I. Privire retrospectivă economică și prevederi pentru 1928. — *John Anderson*, Experiențe practice cu abur la presiunea de 1300 lbs. (cca 99 at.).—Extracția de minereuri prin sulfat de acid feric și aeratie.

Idem No. 3235, Ianuarie 13. II. *Carrington*, Incovoierea plăcilor plane fixate pe margini. — *Brysson Cunningham*, Porturile de Apus ale Atlanticului de Nord. V. Portul Boston (urmare). — *Prof. C. Hawkes*, Mașina marină cu combustione internă. — Ferry-boat-ul Danez «Korsör» pentru trenuri. — *E. C. Wadlow*, O ruptură neobișnuită la tensiune. — *John Anderson*, Experiențe practice cu abur la presiunea de 1300 lbs (urmare și sfârșit). — Centrala de forță Klingenberg din Berlin.

Idem No. 3236, Ianuarie 20. Situația industriilor mecanice: II. Electrotehnica.—*E. W. Lane*, Amenajarea râului St. Lawrence. — Atelierele dela Trafford Park ale lui Metropolitan — Vickers Electrical Co. Ltd. — Motorul Diesel marin tip Schelde Sulzer. — Sistemul de carbonizare la temperatură joasă Dvorkowitz. — *J. C. Oakden*, Theoria dimensionării ajutăjelor pentru aburi. — Instalație electrică pentru controlul casei cazanelor.

Idem No. 3237, Ianuarie 27. Situația în industria mecanică (urmare): III. Industria automobilelor. — Linia de fer subterană a poștelor la Londra. — Șosele pavate cu cărămizi. — *Brysson Cunningham*, Porturile apusene ale Atlanticului de Nord. V. Portul Boston (urmare). — *E. W. Lane*, Amenajarea râului St. Lawrence (urmare și sfârșit). — Al V-lea raport al Comitetului pentru cercetarea ajutăjelor turbinelor cu aburi.—Agregate produse secundare și puzzolanele.

S. P.

V, D. I., No. 1, 7 Ianuarie 1928. Inginerul mecanician în uzinele tehnologice de *A. Wallichs*. — Expoziția internațională de turnătorie în Paris de *U. Lohse*. — Măsurarea viscosității de *S. Erk*. — Influența procedeelor moderne ale producției asupra prețului de cost de *H. Hoffmeister*. — Contribuțiuni la problema educației constructorilor de *A. Erkens*, etc.

Idem No. 2, 14 Ianuarie 1928. Probleme mecanice și termo-energetice în fabricația zahărului de *K. Schiebl*.—Uzina Stanton în West-Pittston.—Sensibilitatea și durata de oscilație a balanțelor simple și compuse de *M. Raudnitz*. — Efectul discurilor turbinelor asupra deformațiunilor arborelui de *B. Eck*, etc.

Idem No. 3, 21 Ianuarie 1928. Cincizeci de ani de canalizare a orașului Berlin de *F. Langbein*.—Efectele chimice asupra sănătății, etc. de *F. Pohl*.—Supercentrala Ryburg-Schwörstadt pe Rin de *R. Haas*.—Contribuțiuni la calculul pompelor centrifugale de *A. Franz*, etc.

Idem No. 4, 28 Ianuarie 1928. Uzina «Bergbau A. G. Schacht IV» de *P. Deltenborn*.— Expoziția de Automobile London de *A. Heller*.— Normalizarea conductelor aeriene de aluminiu. Asupra aplicației ecuației continuității la orificii, etc. de *M. Jacob* și *V. Fritz*.— Trepidațiile la tramvae, etc.

D. P.

Schweizerische Bauzeitung, vol. 91, 1928. No. 1, 7 Ianuarie 1928. Noul palat de justiție din Lausanne. — *F. Steiner*, Noile instalații pentru transport ale carierei de piatră Alpnach-Guber.— Statistica producției energiei electrice în Elveția. — Reclame luminoase mișcătoare.

Idem No. 2, 14 Ianuarie. *A. Rohn*, Probleme de construcție în clădirile moderne. — *Carlo Jegher*, Șoseaua Di Gandria. — Asupra construcțiilor sudate electric și autogen. — Locomotive rapide, cu curent continuu, de 5400 cai pentru compania P. L. M.

Idem No. 3, 21 Ianuarie. *Dr. v. Zeerleder*, Fabricațiunea tehnică și întrebuințarea aliajelor de aluminiu.— Concurs de idei pentru clădirea pe locul Stampfenbach în Zürich.— Expoziția din Stuttgart.— Asupra noțiunii de «estetic». — Linii ferate înguste cu caracter de linii principale.

Idem No. 4, 28 Ianuarie 1928. *Th. Bremi*, Căldura recuperabilă în procesul turbinelor cu aburi. — *G. Garbotz*, Piedici și dificultăți pentru raționalizarea în construcțiuni de clădiri.— Concurs de idei pentru clădirea pe locul Stampfenbach în Zürich (urmare). — Rezistența mortarului și betonului.— Transformarea uzinei hidraulice Rhein-felden.

CR. M.

Elektrotechnische Zeitschrift, anul 49, Berlin. No. 1, Ianuarie 5, 1928. — *Georg Keinath*, Progresele tehnice măsurilor electrice în 1927.— *F. Münxiger* și *H. Probst*, Alte comunicări despre supracentrala Klingenberg din Berlin Rummelsburg.— *E. A. Müller*, Raporturile de aderență la marile locomotive electrice.— *Karl Wild*, Asupra bazelor de rentabilitate a centralelor cu acumulatori.

Idem No. 2, Ianuarie 12, 1928. *L. Steiner*, Progrese în întrebuințarea electricității în mine. — *E. Rosenberg*, Dynamo de curent continuu pentru sudura electrică cu arc.— *E. Schulze*, Cercetări asupra sârmelor și cablurilor de oțel acoperit cu cupru.— *E. Marx*, Asupra străpungerii electrice a dispozitivelor compuse. — *L. Reinach*, Cuplarea la distanță a rețelelor de curent continuu. — *H. Langrehr*, Protejarea contra furtunei a instalațiilor de înaltă tensiune. — *P. Junius*, Determinarea timpului de uscarea și impregnare la fabricațiunea cablurilor pentru tensiuni foarte înalte.

Idem No. 3, Ianuarie 19, 1928. *Hugo Smolinski*, Orele de consum și rentabilitatea liniilor de transmitere de forță.— *Oskar Neiss*, Mașină electrică de tăiat după un procedeu electromecanic.— *Wiarda* și *E. Wilm*, O nouă protejare a transformatorilor. — *I. Thieme*, Contri-

buție la încercarea motoarelor asinkrone compensate. — *W. Kummer*, Parametru general al puterii și numărului de învârtituri al mașinelor. — *D. Bercovitș*, Etalonarea transformatorilor de măsură de tensiune. — *A. Fraenkel*, Puterea fictivă și puterea aparentă la curenții alternativi polifazați.

Idem No. 4, Ianuarie 26, 1928, *Michenfelder*, Progresele electricității în tehnica extragerilor. — *A. Molly*, Noua redactare a «Prescripțiilor pentru construirea și încercarea materialului de instalație». — *Fuchs și Kaufmann*, Efectele arcului electric asupra cablurilor aeriene. — *I. Hak*, Regulator automat al cazanelor în centralele electrice. — *Rudolf Liebold*, Eforturile de scurt circuit la transformatori și repartizarea câmpului în spațiul de dispersiune. — *H. Stüger*, Câteva observațiuni asupra chestiunii uleiului de transformatori.

P. N.

Buletinul secției științifice a Academiei Române, Anul X, No. 10, 1927, (în limba franceză), *Dr. G. Marinescu și Docent Dr. M. Goldstein*, Noi contribuții la studiul Insulei lui Reil. — *T. Bușnița*, Structura intestinului la *Misgurnus fossilis*, în timpul inanției. — *C. Petrescu*, Contribuții la studiul câtorva asociații biologice din împrejurimile Iașului. — *G. P. Grințescu*, Farmacist Colonel, Notă relativă la *Silena pontica* Brandza. — *Ernest Abason*, Asupra armonizării unei funcțiuni polinomiale periodice.

D. S.

Gazeta Matematică, anul XXXIII, No. 6, Februarie 1928, București. Câteva clase de polinoame cu toate rădăcinile reale; polinoamele lui Hermitte de *Al. Niculescu*. — Asupra însemnării laplacianului, de *P. Sergescu*. — Raportul Comisiunii pentru acordarea premiului de matematici aplicate la științele militare, pe intervalul 1 Septembrie 1926—31 August 1927.

I. I.

III. Cărți apărute

Bonasse H. Verges et plaques, Paris 1927.

Gröber H. Einführung in die Lehre von der Wärmeübertragung. Berlin, 1926.

Kellen N. Die Steinmauern, Berlin 1926.

Mayer M. Nomographie des Bauingenieurs, Berlin 1927.

Merkel F. Die Grundlagen der Wärmeübertragung, Dresden 1927.

Millies A. Räumliche Vieleckrahmen, Berlin 1927.

Prasil F. Technische Hydrodynamik, Berlin 1927.

Rejtő A. Prinzipien der mechanischen Technologie der Metalle Berlin 1927.

Societatea Națională de Credit Industrial. — *Industria mecano-metalurgică*. Bucureș i. 1928.

Oreste Anastasiu. *Industria satești în raport cu localizările mării industrii.* Publicată de Academia Română, București 1928. Prețul 120 Lei.

Agripa Popescu. *Organizarea științifică a întreprinderilor monopolizate de Stat.* (Tipărit de Regia Monopolurilor Statului), București 1928.

Agripa Popescu. *Exploatarea Monopolurilor Statului. Studii și propuneri.* (Tipărite de Regia Monopolurilor Statului), București 1928.

IV, Publicații primite la redacție

1. Din publicațiile I. R. E.: Referate și rapoarte tehnice:
  - No. 4. *C. Budeanu.* Les différentes opinions et conceptions concernant la notion de puissance réactive en régime non sinusoïdal.
  - No. 8. *M. Hangan.* Evoluția formei și dimensiunilor barajelor.
  - No. 9. *I. Ganițchi.* Intrebuintarea lemnului de foc la C. F. R.
  - No. 10. *Dan Periețeanu.* Procedeele pentru înlocuirea cărbunului metalurgic.
  - No. 15. *D. Pavel.* Asupra necesității înființării unui laborator hidrotehnic în România.
2. *Ing. Insp. General P. Demetriad.*— Autonomia și zonele libere ale porturilor din străinătate față de regimul porturilor noastre, (103 pag.).
3. *Ing. Insp. G-ral A. Hoisescu.* In ce măsură se pune pentru România problema șoselelor moderne, (22 pag.).
4. *Inginer-șef D. Mardan.* Organizarea muncii în America (53 pag.).
5. *Gr. Vasilescu.* Contributions à l'étude de la formation du delta du Danube (36 pag.; 11 planșe).
6. *Const. Karadja.* Raportul profesorului Kemmerer asupra valutei poloneze, (23 pag.).
7. Din publicațiile I. R. O. M.: No. 2. *Ing. P. Dulfu.* Colaborare. (29 pag.).
8. Cataloge *Demag*: Le laminoir.— Le port.—L'aciérie.— Machines pour mines, I și II.—Air comprimé.—Laminoirs à froid type W.—Hilfs—Maschinen für Hüttenwerke und Werften.— Le palan Demag.